

KAPITOLA A

Bezpečnost hraček Základní prvky harmonizace

Kapitola A si klade za cíl poskytnout základní informace o směrnici ES pro oblast **bezpečnosti hraček** a přispět k pochopení podstaty uvádění hraček na jednotný trh Evropské unie. Kapitola byla zpracována zejména na základě publikace DTI (Department of Trade and Industry, UK) Business in Europe - Toys Safety, UK Regulations, s přihlédnutím k některým dalším výkladovým dokumentům.

Tato kapitola sborníku byla aktualizována podle nového, zcela přepracovaného vydání publikace DTI, Business in Europe - Product standards - Toy Safety, Guidance notes on UK Regulations z února 2000 (evid. č. URN 99/1019).

Podrobnější informace lze získat prostudováním textu směrnice Rady 88/378/EHS ve znění změnových aktů, uvedené v kap. B (s výhradou uvedenou v úvodu a v kap. B, týkající se výlučné právní platnosti textů publikovaných v Úředním věstníku ES).

Obsah

Volný pohyb zboží	A 2
Předmět	A 2
Oblast působnosti	A 2
Přechodné období	A 4
Základní požadavky na bezpečnost	A 4
Prostředky ke splnění základních požadavků	A 6
Označení CE	A 7
Varovná upozornění, jméno a adresa a další informace	A 9
Informace, které se musí uchovávat	A 10
Příslušné národní normy	A 11
Notifikované (schválené) orgány	A 11
Ochranný postup	A 12
Dostupnost znění směrnic	A 12
PŘÍLOHA 1 - Definice	A 13

Volný pohyb zboží

Dosažení volného pohybu zboží je podstatou úsilí na cestě k vytvoření jednotného vnitřního evropského trhu.

Všechny státy Evropské unie mají své právní předpisy týkající se bezpečnosti výrobků. Rozdílné zákony mohou vytvářet technické překážky obchodu. V květnu 1985 schválili ministři členských států Společenství „*Nový přístup k technické harmonizaci a normalizaci*“, aby se tím vyřešil dlouhotrvající problém obchodu.

Podle pravidel Evropského společenství (stanovených ve směrnici týkající se bezpečnosti hraček a obdobně v jiných směrnici nového přístupu) se požaduje, aby členské státy nebránily dodávání hraček, které jsou opatřeny označením CE a které vyhovují požadovaným ustanovením. Předpokládá se proto, že hračky nesoucí označení CE vyhovují ustanovením této směrnice a jiným souvisejícím směrnicím nového přístupu, **pokud však neexistují důvody pro podezření, že tomu tak není.**

Směrnice „*nového přístupu*“ (tzn. právní předpisy Společenství) stanoví všeobecně formulované „*základní požadavky*“ (například na bezpečnost), které musí být splněny předtím, než mohou být výrobky uvedeny na trh kdekoliv v členských státech. Evropské normy řeší podrobnosti a představují hlavní způsob, kterým výroba „*základní požadavky*“ plní. Směrnice rovněž uvádějí, jak mají výrobci prokázat, že výrobky splňují „*základní požadavky*“. Výrobky, splňující tyto požadavky, mají být opatřeny označením CE. Seznam dosud přijatých směrnic nového přístupu, týkajících se širokého spektra spotřebního zboží, je uveden v úvodu sborníku.

Směrnice o bezpečnosti hraček je jednou z takovýchto směrnic.

Předmět

Cílem evropské legislativy v této oblasti, pokryté směrnicí Rady 88/378/EHS ze 3. května 1988 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se bezpečnosti hraček, ve znění pozdějších předpisů, je odstranění překážek obchodu mezi členskými státy pro oblast hraček zavedením harmonizovaných požadavků na zajištění bezpečnosti.

Oblast působnosti

Směrnice, resp. vnitrostátní právní předpisy členských států, která tuto směrnici zapracovává, se vztahuje na hračky, kterými se rozumí

„každý výrobek nebo předmět koncipovaný nebo nepochybně určený ke hraní pro děti mladší 14 let“.

Směrnice se nevztahuje na:

- výrobky specifikované ve směrnici o bezpečnosti hraček (kapitola B, příloha 1), které podléhají směrnici o všeobecné bezpečnosti výrobků, a v některých případech právním předpisům, které zavádějí specifické směrnice ES a další požadavky na bezpečnost;
- hračky, které nejsou určeny k použití ve Společenství.

Některé hračky podléhají také jiným předpisům ES (např. kosmetické soupravy pro děti musí být také ve shodě s předpisy pro kosmetické výrobky).

Použité hračky (upotřebené, „second hand“) musí vyhovovat bezpečnostním ustanovením směrnice, ale nepodléhají označení CE, požadavkům na uvedení jména a adresy nebo potřebě uchování informací (technické dokumentace).

Směrnice je určena pro výrobce, dovozce, maloobchodníky, pronajímatele a jiné dodavatele nových a použitých hraček, tzn. pro každého, kdo dodává hračky v rámci **jakékoli obchodní** (podnikatelské) **činnosti**. Týká se rovněž hraček distribuovaných zdarma, pokud se tak děje v rámci takové činnosti.

Osoba, která poprvé uvádí hračku na trh

Výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce (definice viz příloha 1 k této kapitole) musí zajistit, aby hračka splňovala buď minimální, nebo rozšířené požadavky (viz dále), **a současně** na sebe musí převzít odpovědnost za prohlášení, které představuje označení CE.

V případě, kdy ani výrobce, ani jeho zplnomocněný zástupce nejsou ustanoveni ve Společenství, musí dovozce, který dováží hračky ze třetí země - a který se tedy stává prvním dodavatelem do Společenství, - zajistit, aby byly splněny výše uvedené podmínky.

Ostatní dodavatelé

Ostatní osoby v dodavatelském řetězci - např. dovozci, kteří dovážejí hračky z jiného členského státu, velkoobchodníci a maloobchodníci - musí dodávat (uvádět na trh) pouze bezpečné hračky, které jsou opatřeny označením CE a dalšími specifikovanými údaji.

O tom, zda určitý výrobek patří do rámce definice hračky, rozhoduje v případě sporu soud. Přitom je nutno vzít v úvahu, že:

1. ve vztahu k určitému výrobku by se měl přikládat význam všem prvkům definice a zejména prvku „hraní“, které znamená určitou formu vzájemného působení dítěte a výrobku;
2. ne každý výrobek prodávaný v obchodě s hračkami bude nezbytně hračkou ve smyslu výše uvedené definice;
3. na obalu výrobku může být uvedeno označení předpokládaného účelu, ale to samo o sobě by se nemělo brát jako nezvratné;
4. nelze předpokládat, že všechny výrobky určené pro použití dětmi jsou hračkami;
5. výrobky (např. druhy pohyblivých předmětů a hraček), které jsou určeny pro velmi malé děti a o nichž výrobce předpokládá, že by neměly být určeny dětem ke „hraní“, by mohly být použity ke hraní jejich staršími sourozenci;
6. skutečnost, že příslušná národní norma se nevztahuje na určitý výrobek - nebo že takováto norma dokonce výslovně uvádí, že se netýká určitého výrobku - nezbytně neznamená, že tento výrobek není hračkou ve smyslu směrnice o bezpečnosti hraček;

7. výrobek může být hračkou, a přitom může mít i jinou funkci;
8. existují výrobky (např. parní stroje jako hračky), které by mohly být považovány za hračky, ale jsou výslovně vyjmuty z definice hračky ve směrnici o bezpečnosti hraček (viz kapitola B, příloha I); tyto výrobky **nemusí** být opatřeny označením CE;
9. jakýkoli štítek, údaj na výrobku nebo údaj připojený k výrobku označující, že se nejedná o hračku nebo že výrobek není určen pro osobu mladší 14 let, nebudou nezbytně považovány výkonnými orgány za nezvratné.

Jestliže existují pochybnosti, doporučuje se postupovat podle výše uvedených kritérií tak, aby bylo možné toto rozhodnutí (tj. zda se jedná hračku či nikoli) projednat s výkonnými orgány, a bude-li to potřeba, i obhájit.

Přechodné období

Všechny hračky musí splňovat požadavky na bezpečnost. V průběhu **přechodného období** - které **skončilo 31. prosince 1996** - bylo umožněno výrobcí nebo jeho zplnomocněnému zástupci usazenému ve Společenství volit mezi dvěma soubory požadavků, které se vztahují k prohlášení představujícímu označení CE, a sice mezi požadavky „minimálními“ nebo „rozšířenými“. Od **1. ledna 1997** však **jsou pro hračky uváděné na trh Společenství závazné rozšířené požadavky**.

Pozn.: Přechodné období je doba mezi datem, kdy směrnice nabývá účinnosti, a datem, do kterého mohou vedle sebe existovat vnitrostátní opatření, která zavádějí směrnici, a dosavadní vnitrostátní právní předpisy zavedené před účinností směrnice. V tomto mezidobí si výrobce může vybrat, zda bude vyrábět podle původní vnitrostátní či „nové“ předpisové základny. Výrobky vyhovující původním národním předpisům mohou být samozřejmě umístěny na trh v dotyčném státě. Umístění na trh v ostatních státech EU je možné na základě obecného principu vzájemného uznávání založeného čl. 30 Římské smlouvy, pokud tyto státy uznají, že použité vnitrostátní předpisy zaručují rovnocennou úroveň bezpečnosti. V opačném případě však mohou uvedení výrobku na svůj trh bránit. Pro výrobce je proto výhodné postupovat co nejdříve podle příslušné směrnice. Po datu konce přechodného období je možné v rámci celého Společenství uvádět na trh (nebo do provozu) pouze výrobky splňující požadavky příslušné směrnice.

Základní požadavky na bezpečnost

Základní požadavky na bezpečnost jsou stanoveny ve směrnici o bezpečnosti hraček (viz kapitola B, příloha II). Požadavky uvádějí, že uživatel hračky a každý, kdo s ní přijde do styku, musí být chráněn proti nebezpečí zranění a ohrožení zdraví, je-li hračka používána přiměřeně s ohledem na normální chování dětí.

Hlavním požadavkem je, aby nové hračky:

- splňovaly bezpečnostní požadavky na bezpečnost - nazvané „**základní požadavky na bezpečnost**“;
- byly opatřeny označením CE;

- byly opatřeny jménem a adresou výrobce či jiné odpovědné osoby (upřesněno dále);
- byly opatřeny varovnými upozorněními, je-li to nezbytné.

Kromě toho musí být pro účely kontroly výkonnými orgány uchovány náležité informace (technická dokumentace).

Použité hračky musí být bezpečné, ale nepodléhají dalším požadavkům.

Stejné požadavky na bezpečnost platí na celém území Společenství, takže bezpečné hračky, které vyhovují vnitrostátním předpisům členského státu, ve které je tato směrnice zapracována, a všem dalším použitelným požadavkům Společenství, mohou být prodávány kdekoli ve Společenství. Směrnice se týká se také hraček, které jsou poskytovány zdarma v rámci obchodního styku.

Minimální požadavky - prvotně stanovené ve směrnici Rady 88/378/EHS:

- (a) hračky musí splňovat základní požadavky na bezpečnost;
- (b) hračky nebo jejich obaly musí nést označení CE jako pozitivní prohlášení výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce, že hračky splňují základní požadavky na bezpečnost;
- (c) hračky musí být opatřeny jménem a adresou osoby, která je odpovědná za bezpečnost hračky, a v případě potřeby upozorněními a návody k použití;
- (d) informace týkající se údajů podporujících prohlášení, že hračky splňují základní požadavky na bezpečnost, musí být dostupné pro účely kontroly prováděné výkonnými orgány.

Rozšířené požadavky zahrnují všechny výše uvedené požadavky s následujícími změnami a doplňky na základě změnové směrnice Rady 93/68/EHS:

- (a) tvar a rozměry označení CE jsou podrobně specifikovány - viz dále;
- (b) byl rozšířen význam připojování označení CE, které tak (kromě výše uvedených požadavků) znamená, že:
 - (i) byla ověřena shoda s využitím odpovídajících postupů atestace (tj. zkouška/posuzování), a zároveň, že tyto postupy byly správně uplatněny osobou k tomu oprávněnou;
 - (ii) hračky splňují **všechny** požadavky **všech** směrnic nového přístupu, které se na hračky vztahují.

Odstavec (b)(ii) mimo jiné rovněž znamená prohlášení, že ve Společenství jsou uchovávány příslušné informace a jsou dostupné v případě potřeby pro účely kontroly, prováděné výkonnými orgány.

Základní požadavky na bezpečnost mají pokrývat **všechna hlediska bezpečnosti** hraček. To lze odvodit z článku 2 směrnice (viz kapitola B) a ze všeobecných zásad základních požadavků na bezpečnost. Některé hračky, na něž se vztahuje směrnice o bezpečnosti hraček, však budou muset splňovat i požadavky jiných evropských předpisů, jako např. směrnice týkající se nebezpečných látek a přípravků, směrnice týkající se předmětů zaměnitelných s potravinami nebo směrnice týkající se kosmetických výrobků. Rovněž musí splnit požadavky příslušné směrnice EURATOMu.

Prostředky ke splnění základních požadavků

Existují dvě metody, jimiž výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce mohou zajistit, aby hračky splňovaly základní požadavky na bezpečnost, které se na ně vztahují:

1. **výroba ve shodě s příslušnými národními normami**, které zapracovávají evropské harmonizované normy (podrobněji viz dále), jestliže tyto normy pokrývají všechna příslušná hlediska bezpečnosti hračky, a **vlastní certifikace výrobcem** nebo jeho zplnomocněným zástupcem (dále jen „*vlastní certifikace*“), přichází-li to v úvahu;
2. **výroba v souladu se vzorem** (typem), který byl podroben ES přezkoušení typu.

Způsob 1: vlastní certifikace, kterou se potvrzuje, že hračka byla **vyrobena ve shodě s příslušnými národními normami**

- Hračka vyrobená v souladu s „příslušnými národními normami“ se považuje za hračku, která splňuje základní požadavky na bezpečnost, jestliže se normy týkají **všech** prvků základních požadavků na bezpečnost vztahujících se na určitou hračku. V případě použití této metody se připojí označení CE, které je prohlášením výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce, že hračka, která nese toto označení, **splňuje základní požadavky na bezpečnost a byla vyrobena v souladu s příslušnými národními normami**.
- Ačkoli směrnice o bezpečnosti hraček nespecifikuje, že jako podklad vlastní certifikace musí výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce provádět zkoušky, informace podporující prohlášení vyjádřené označením CE (viz dále) se musí uchovávat; pro získání požadovaných informací týkajících se posuzování shody to bude v mnoha případech znamenat **potřebu využít služeb nezávislé zkušebny**.

Způsob 2: výroba v souladu s typem, který byl podroben ES přezkoušení typu

- Přestože výrobci nebo jejich zplnomocnění zástupci ve Společenství mohou využít ES přezkoušení typu, je tento postup **právně požadován** pouze v omezeném počtu případů, např. když příslušné národní normy nevyhovují účelu stanovení souladu se základními požadavky na bezpečnost.
- V případě, že pro určitou oblast základních požadavků na bezpečnost neexistují příslušné národní normy použitelné pro hračku, nebo když jsou tyto normy sice zpracovány, ale pro daný účel nejsou vyčerpávající. Výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce musí předložit vzorek hračky („typ“) spolu s dalšími specifikovanými informacemi schválenému orgánu k ES přezkoušení typu. Tímto orgánem může být schválený (notifikovaný) orgán v kterémkoli členském státě.
- Schválený orgán provede takové kontroly a zkoušky, které jsou nezbytné pro rozhodnutí, zda hračka splňuje nebo nesplňuje základní požadavky na bezpečnost; pokud ano, vydá orgán ES certifikát o přezkoušení typu. Při provádění ES přezkoušení typu **musí schválený orgán** pokud možno **použít příslušné národní normy**. V případě, že tyto normy neobsahují všechny základní požadavky na bezpečnost vztahující se na hračku, musí se provést odkaz na každou harmonizovanou evropskou normu týkající se takového účelu. Pokud jsou tyto postupy nedostatečné pro stanovení, zda hračka splňuje

základní požadavky na bezpečnost, musí schválený orgán svým odborným rozhodnutím navrhnout doplňující zkušební postupy, které lze požadovat, aby mohl rozhodnout, zda vzorek splňuje nebo nesplňuje příslušné základní požadavky na bezpečnost.

- Pokud byl vydán ES certifikát o přezkoušení typu na základě předloženého vzorku hračky, musí výrobce zajistit, aby jím vyráběné hračky byly v souladu s tímto vzorkem. Výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce pak mohou každou vyrobenou hračku opatřit označením CE jako vlastní prohlášení, že byla **vyrobena v souladu se vzorem, který je předmětem ES certifikátu o přezkoušení typu**.
- Schválený orgán musí na požádání poskytnout kopii tohoto certifikátu a na základě odůvodněné žádosti poskytnout příslušnému orgánu členského státu, kde je hračka uváděna na trh, Evropské komisi, jinému členskému státu nebo jinému schválenému orgánu kopii předloženého konstrukčního a výrobního plánu spolu s protokoly o zkouškách a kontrolách, které provedl.
- Schválený orgán, který odmítl vydat ES certifikát o přezkoušení typu, musí písemně informovat žadatele s uvedením důvodů odmítnutí.
- Stejně jako ve způsobu 1 se požaduje uchovávat informace podporující prohlášení o označení CE (viz dále).

ES certifikáty o přezkoušení typu, týkající se hraček, může vydat pouze orgán usazený ve Společenství a notifikovaný členským státem ve smyslu směrnice o bezpečnosti hraček.

- ES certifikáty o přezkoušení typu musí být podloženy protokoly poskytujícími úplné informace o zkouškách navržených a provedených schváleným orgánem spolu s údaji o provedené kontrole, které dokládají, že hračka vyrobená v souladu s předloženým vzorkem splňuje základní požadavky na bezpečnost, které se na ni vztahují.

Vzhledem k počtu a předmětu příslušných národních norem, které jsou k dispozici, bude nejběžněji používaným postupem první způsob. Jak již bylo zmíněno, výrobci nebo jejich zplnomocnění zástupci se mohou rozhodnout, zda použijí ES přezkoušení typu; **právně** bude tento postup požadován jen v omezeném počtu případů - např. tam, kde některé hledisko bezpečnosti hračky není určeno normami

Z uvedeného vyplývá, že hračky, které patří do oblasti působnosti této směrnice, **nepodléhají** směrnici o všeobecné bezpečnosti výrobků. Výkonný orgán může proto uplatnit odpovídající vynucovací opatření pouze na základě nesplnění jednoho nebo více požadavků směrnice o bezpečnosti hraček.

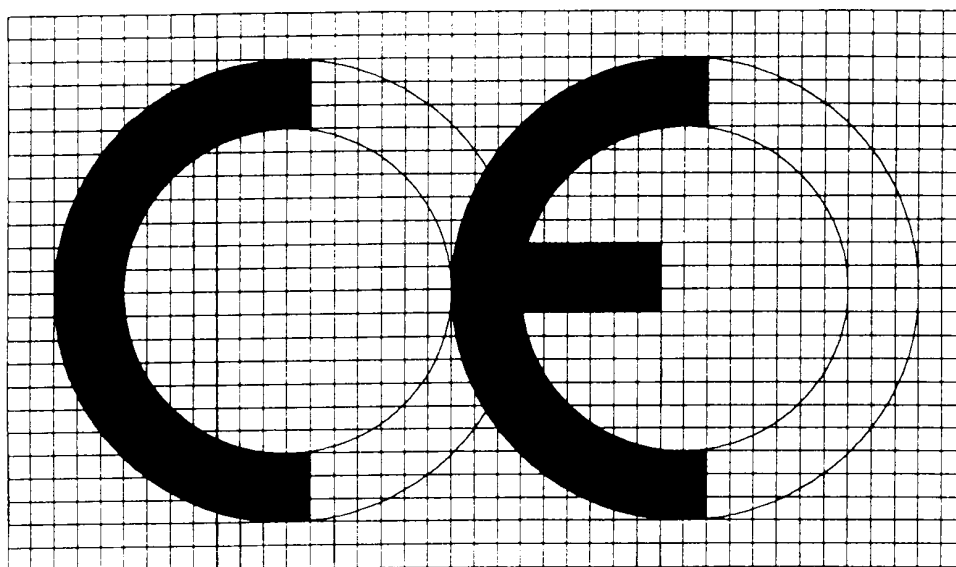
Označení CE

Všechny hračky uváděné na trh Společenství od 1. ledna 1990 musí nést označení CE nebo musí být tímto označením provázeny, a to viditelným, čitelným a nesmazatelným způsobem. Označení CE může být na samotných hračkách nebo na jejich obalech. Připojení označení CE představuje prohlášení, které může provést pouze výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce, a jeho výsledkem je předpoklad - který je vyvratitelný, - že požadavky směrnice o bezpečnosti hraček byly splněny.

Připojení označení CE a odpovědnost za prohlášení, které toto označení představuje, je tedy odpovědností výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce, a nikoli zkušebny, která mohla být využita k provedení zkoušek.

Kromě toho označení CE rovněž představuje prohlášení o shodě s jinými směnicemi nového přístupu tam, kde je lze uplatnit. Může to být např. soulad s příslušnou směrnicí ES týkající se elektromagnetické kompatibility.

Změnová směrnice Rady 93/68/EHS sjednocuje tvar a rozměry označení CE, znázorněného dále na schématu. Výška označení nesmí být menší než 5 mm a rozměry musí být dodrženy, ať je jeho velikost jakákoli. Mřížka není součástí označení a je uvedena pouze pro informaci k určení rozměrů.

Označení CE není evropskou značkou bezpečnosti nebo symbolem jakosti určeným pro spotřebitele a nesmí být takto prezentováno. Jeho účelem je vyjádřit pro účely výkonných orgánů, že hračky jen opatřené tímto označením jsou určeny k uvedení na trh v Evropském společenství, a představuje prohlášení výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce, že hračky splňují požadavky, které se na ně vztahují, a mají tudíž právo přístupu na trhy Společenství.

Omezení používání označení CE

Je nutno mít vždy na zřeteli, že označení CE je specifické pouze pro ty směrnice, které se označují jako směrnice „nového přístupu“ (viz úvod sborníku). Označení CE může být použito pouze pro výrobky, kterých se tyto směrnice týkají, a na základě podmínek, které obsahují. **Pokud výrobek není hračkou ve smyslu směrnice o bezpečnosti hraček,** nepožaduje se, aby splňoval základní požadavky na bezpečnost ve smyslu této směrnice. Pro výrobky, které nepodléhají specifickým směrnicím ES, se jejich bezpečnost řídí směrnicí o všeobecné bezpečnosti výrobků a budou posuzovány s ohledem na odpovídající bezpečnostní normy. V některých případech lze normy o bezpečnosti hraček považovat za opodstatněný a praktický prostředek pro posuzování bezpečnosti. I když takové výrobky

splňují normy na bezpečnost hraček, **nesmějí být opatřeny označením CE** (pokud nepodléhají jiné směrnici nového přístupu a nesplňují také její požadavky).

Varovná upozornění, jméno a adresa a další informace

Některé hračky musí být opatřeny také varovnými upozorněními a informacemi o opatřeních, která je třeba učinit nebo dodržovat během používání. Podrobnosti jsou uvedeny v příloze IV ke směrnici o bezpečnosti hraček (viz kapitola B). Požadované údaje musí být uvedeny v úředním jazyce členského státu.

I když není zakázáno uvádět na trh hračku s varovným upozorněním v případech, kdy to směrnice o bezpečnosti hraček nepožaduje, je potřeba se vyhýbat těmto zbytečným údajům, neboť mají tendenci oslabovat účinnost upozornění, která tato směrnice požaduje.

Na hračky musí být uvedeny nebo k ní musí být přiloženy údaje se jménem, obchodním názvem nebo ochrannou známkou a adresou osoby, která je odpovědná za bezpečnost hračky a za soulad s ostatními požadavky směrnice o bezpečnosti hraček. Tyto informace se vztahují na některý z následujících případů:

- (a) v případě, že **výrobce je usazen ve Společenství a nemá zde usazeného zplnomocněného zástupce** - tyto údaje musí být údaje **o výrobc**;
- (b) v případě, že **výrobce je usazen ve Společenství a má zde rovněž usazeného zplnomocněného zástupce** - tyto údaje musí být buď údaje **o výrobc** nebo **o jeho zplnomocněném zástupci** zde usazeném;
- (c) v případě, že **výrobce není usazen ve Společenství, ale má zde usazeného zplnomocněného zástupce** - tyto údaje musí být údaje **o zplnomocněném zástupci**;
- (d) v případě, že **výrobce není usazen ve Společenství a nemá takto usazeného zplnomocněného zástupce** - tyto údaje musí být údaje **o dovozci** do Společenství.

Účelem požadavku na uvádění jména a adresy na výrobek je usnadnit výkonným orgánům provádění následných opatření v případě, kdy se předpokládá, že hračka je nebezpečná.

Výše zmíněné údaje mohou být uvedeny ve zkratce pouze tehdy, pokud výrobce, zplnomocněný zástupce nebo dovozce mohou být identifikováni. Obchodní název nebo ochranná známka podniku se však mohou použít s plným jménem a adresou. Obchodní název nebo ochranná známka se mohou použít jako alternativa celého jména pouze za předpokladu, že tento obchodní název nebo ochranná známka umožňují, aby výrobce nebo zplnomocněný zástupce nebo dovozce mohli být identifikováni výkonnými orgány kdekoli ve Společenství.

V případě malých hraček nebo hraček vyrobených z malých částí mohou být označení CE a údaje se jménem a adresou uvedeny na štítcích připojených k hračkám, na štítcích nebo tištěných informacích doprovázejících hračky, nebo na obalu hraček, které nejsou baleny samostatně - tj. na krabici pro maloobchodní prodej. Pokud jsou však vyžadována varovná upozornění, musí být dodána s každou hračkou.

Stejně jako v případě označení CE, musí být jméno a adresa uvedeny viditelným, snadno čitelným a nesmazatelným způsobem. Jestliže nejsou tyto údaje uvedeny na hračce nebo nejsou připojeny k hračce, musí se konečnému uživateli doporučit, aby tyto údaje uchoval nebo si je zaznamenal.

Informace, které se musí uchovávat

Pro účely kontroly prováděné výkonnými orgány musí být uchovány informace, které musí být k dispozici:

- (a) **u výrobce**, je-li usazen v členském státě, kde je výrobek uváděn na trh;
- (b) jestliže výrobce není usazen v členském státě, kde je výrobek uváděn na trh, **u jeho zplnomocněného zástupce**, který je usazen v členském státě;
- (c) jestliže výrobce není usazen ve Společenství a nemá zplnomocněného zástupce zde usazeného, **u dovozce do Společenství**, který je usazen v členském státě, kde je výrobek uváděn na trh.

Ve vztahu k výše uvedenému může být osoba uchovávající informace jiná, než je osoba, jejíž jméno a adresa musí být uvedeny na hračkách. Avšak za těchto okolností musí být osoba uvedená na hračkách, bude-li o to požádána, schopna informovat výkonný orgán o osobě uchovávající informace.

Pro účely kontroly prováděné výkonnými orgány musí být uchovány k dispozici dále uvedené informace (technická dokumentace), v závislosti na tom, zda hračka splňuje požadavky harmonizovaných norem nebo splňuje základní požadavky alternativními prostředky:

Hračky vyrobené podle příslušných národních norem (tj. normy zavádějící harmonizované normy - viz dále a definice v příloze 1):

- popis prostředků (např. použití protokolu o zkoušce nebo technických informací) v případě, že výrobce zajišťuje shodu výroby s příslušnými národními normami;
- adresy výrobních míst a skladů;
- informace týkající se návrhu a výroby;
- informace, které směrnice nového přístupu byly použity.

Hračky vyrobené ve shodě se vzorem, k němuž byl vydán ES certifikát o přezkoušení typu:

- popis výroby;
- popis prostředků (např. použití protokolu o zkoušce nebo technických informací) v případě, že výrobce zajišťuje shodu se schváleným vzorem;
- kopie dokumentů předložených schválenému orgánu se žádostí o ES certifikát o přezkoušení typu;
- ES certifikát o přezkoušení typu nebo jeho ověřená kopie;
- informace, které směrnice nového přístupu byly použity.

Tyto informace by měly být zpracovány ve formě krátkého souboru podkladů (za přijatelný rozsah se považuje 3 - 5 stran), které lze odeslat poštou nebo zaslat faxem v případě, že tak výkonný orgán Společenství v rámci své odpovědnosti požaduje pro ověření, zda označení CE bylo oprávněně připojeno k hračce určené k prodeji. Výkonné orgány však mají právo požadovat doplňující informace v případě, že původní technické informace nebyly v určitém ohledu dostatečné.

V případě, kdy požadované informace nemohou být předloženy, mají výkonné orgány pravomoc požadovat, aby hračky byly přezkoušeny na vlastní náklady dodavatele za účelem stanovení, zda základní požadavky na bezpečnost byly splněny.

Příslušné národní normy

Jako základ pro označení CE v souladu se způsobem 1 (viz Prostředky ke splnění základních požadavků na bezpečnost) mohou být použity pouze příslušné národní normy. Tyto normy musí rovněž používat, pokud je to možné, schválené orgány při provádění ES přezkoušení typu.

Příslušnou národní normou se rozumí norma,

- která přejímá harmonizovanou normu vypracovanou orgány CEN nebo CENELEC pro účely směrnice o bezpečnosti hraček, **a zároveň**
- odkaz na tuto normu je zveřejněn v členském státě nebo v jiném členském státě a v Úředním věstníku Evropských společenství (*Official Journal of the European Communities*).

Pro hračky existují harmonizované evropské normy vypracované orgány CEN a CENELEC speciálně na základě směrnice o bezpečnosti hraček, které jsou převzaty do národních norem jednotlivými členskými státy Společenství. Normy se týkají mechanických a fyzikálních vlastností, požadavků ohledně hořlavosti, přenosu určitých prvků (přípustné úrovně olova, kadmia atd.), souprav pro chemické pokusy a podobné činnosti, chemických hraček jiných než jsou soupravy pro pokusy a piktoqramů na značení varovných upozornění týkajících se věku. Pro bezpečnost elektrických hraček platí EN 50088 (CENELEC) – viz kapitola C (harmonizované normy)

Pozn. čes. vyd.: Dosud platný harmonizační dokument CENELEC HD 271 SI (včetně změn 1 až 3) byl zrušen v červenci 1996 na základě ochranného postupu (viz dále) uplatněného Francií, z důvodu bezpečnostních nedostatků v dokumentu (OJEC, č. L 187, 1996, s. 107).

Je zřejmé, že když se výrobce při navrhování hračky řídí příslušnými národními normami, vyvaruje se následných obtíží při prokazování její bezpečnosti.

Notifikované (schválené) orgány

V souladu s ustanoveními směrnice o bezpečnosti hraček pověřuje členský stát určitý počet zkušeben prováděním ES přezkoušení typu. Jedná se o zkušebny, které vyhovují kritériím stanoveným v příloze III směrnice o bezpečnosti hraček (viz kapitola B). Tyto zkušebny jsou pověřeny výhradně prováděním ES přezkoušení typu hraček. Z toho vyplývá, že tento orgán nevystupuje jako „schválený orgán“, jestliže zkouší podle příslušných národních norem, s cílem podpořit prohlášení o vlastní certifikaci vydané výrobcem nebo jeho zplnomocněným zástupcem, jak je uvedeno podrobně výše.

Každé jmenování je notifikováno Evropské komisi a ostatním členským státům. Každému orgánu je přiděleno identifikační číslo a podrobnosti jsou zveřejněny v Úředním věstníku Evropských společenství (*Official Journal of the European Communities*). Výrobci nebo jejich zplnomocnění zástupci mohou využívat služeb schváleného orgánu v kterémkoli členském státě.

(Seznam těchto orgánů - viz kapitola D.)

Ochranný postup

Požaduje se, aby členské státy v rámci své vlastní pravomoci stáhly z trhu hračky, které nesplňují požadavky stanovené ve směrnici o bezpečnosti hraček, nebo zabránily uvádění hraček, které s nimi nejsou v souladu, na trh. O tomto správním aktu musí informovat Evropskou komisi, jestliže se nesoulad týká bezpečnosti a hračka nese označení CE. Jestliže se Komise přesvědčí o tom, že opatření je oprávněné, odešle podrobnosti o tomto případu ostatním členským státům tak, aby tyto státy mohly uvážít podobné opatření, což je podstatou tzv. „ochranného postupu“.

Tento ochranný postup **neplatí** pro hračky, které nenesou označení CE a pro hračky použité.

RAPEX – Rapid Exchange of Information System

Tento systém rychlé výměny informací byl stanoven směrnicí o všeobecné bezpečnosti výrobků pro řešení mimořádných situací způsobených spotřebními výrobky, které představují závažné a bezprostřední ohrožení.

Systém RAPEX se vztahuje na všechny výrobky určené pro spotřebitele, na ty, které mohou být pravděpodobně použity spotřebiteli a které, při použití za běžných či odůvodněně předvídatelných podmínek, představují z různých důvodů bezprostřední a závažné ohrožení zdraví a bezpečnosti spotřebitelů. Je zvláště důležitý pro hračky a výrobky nízkého napětí, zejména proto, že směrnice nového přístupu takový postup nestanoví.

Dostupnost znění směrnic

Úplné znění směrnice o bezpečnosti hraček (směrnice Rady 88/378/EHS) bylo zveřejněno v:

- Úředním věstníku Evropských společenství (*Official Journal of the European Communities*) (č. L 187 ze dne 5. května 1988, strany 1 - 13). Změny této směrnice byly zveřejněny v Úředním věstníku Evropských společenství (*Official Journal of the European Communities*) pod číslem 93/68/EHS (č. L 220 ze dne 22. července 1993, strany 1 - 22),
- Na internetové adrese <http://europa.eu.int/eur-lex/en/map.html>.

Přepis těchto textů a jejich překlady jsou obsaženy v kapitole B tohoto sborníku.

PŘÍLOHA 1

Definice

1 Zplnomocněný zástupce

Zplnomocněným zástupcem se rozumí **zástupce výrobce usazený ve Společenství**, který je zmocněn výrobcem k určitému úkolu tak, aby mohl jednat jménem výrobce. Je důležité, aby každý, kdo prohlašuje, že má takové jmenování, byl schopen to dokázat předložením písemného zplnomocnění od výrobce. V tomto zplnomocnění by měly být specifikovány činnosti, pro něž je tato osoba zplnomocněna, a odpovědnosti, kterými ji výrobce pověřil.

Zplnomocněný zástupce může být zmocněn k:

- a) dodávání hraček do členského státu, sjednávání příslušného zkoušení a následného označení CE a v případě potřeby k označování těchto hraček jménem a adresou;
- b) uchovávání příslušných informací.

Ačkoli se předpokládá, že tyto dvě funkce budou obvykle v rámci odpovědnosti jednoho zplnomocněného zástupce, směrnice o bezpečnosti hraček nebrání výrobcí jmenovat zástupce pro účel (a) a jiného zástupce pro účel (b). Příkladem může být případ, kdy výrobce mimo Společenství nechce, aby zástupce zmocněný k uvádění hraček na trh měl přístup k důvěrným výrobním informacím.

Výrobci v členském státě se nebrání jmenovat zplnomocněného zástupce v tomto členském státě nebo kdekoliv jinde ve Společenství. V praxi se tímto umožňuje, aby výrobce ze členského státu jmenoval „dodavatele se svou vlastní značkou“ jako svého zplnomocněného zástupce, takže jméno a adresa tohoto dodavatele se pak může objevit na hračce.

2 CEN

Evropský výbor pro normalizaci odpovědný za vypracování harmonizovaných norem jiných, než jsou normy týkající se elektrických vlastností. Členská základna se skládá z 18 států Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska. Delegace účastníci se jednání technických komisí CEN jsou vybírány z příslušných technických komisí národních normalizačních orgánů členských států.

3 CENELEC

Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice odpovědný za vypracování harmonizovaných norem pro elektrické výrobky - včetně elektrické bezpečnosti hraček. Údaje o členství jsou stejné jako u CEN.

4 Dovoze

Dovoze, podobně jako zplnomocněný zástupce, nemá k výrobcí žádný zvýhodněný vztah. Pokud výrobce ani jeho zplnomocněný zástupce nejsou usazení ve Společenství, je dovoze do Společenství odpovědný za uvádění hraček, které dováží, na trh Společenství.

V tomto smyslu musí dovozce uchovávat příslušné informace tak, aby byly k dispozici pro účely kontroly prováděné výkonnými orgány, a jeho jméno a adresa musí být uvedeny na hračce nebo k ní musí být připojeny.

5 Výrobce

Výrobce může být usazen ve Společenství nebo kdekoli jinde. V obou případech může výrobce jmenovat zplnomocněného zástupce (který musí být usazen ve Společenství), aby jednal jeho jménem.

6 Výkonný orgán

Orgán na vnitrostátní nebo regionální a místní úrovni, oprávněný členským státem k výkonu kontroly a dozoru v oblasti uplatňování vnitrostátních právních předpisů, které zavádějí směrnici o bezpečnosti hraček, včetně provádění odpovídajících vynucovacích opatření.

7 Vynucovací opatření

Opatření a kroky provedené příslušným orgánem, směřující k zajištění naplňování a uplatňování právních předpisů, které zavádějí směrnici o bezpečnosti hraček.